Lietas arhīva Nr. CA-1593-20/5
ECLI:LV:RAT:2020:0603.C30748119.6.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 3.jūnijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente Ligita Gavare
tiesneses Olita Blūmfelde un Ilze Celmiņa
rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras lietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/" apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 29.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2019.gada 23.septembrī prasītāja sabiedrība ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/" cēla tiesā prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu.

Pamatojoties Civillikuma 1., 1511., 1548., 1579., 1587., 1651.pantu, 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, 1662., 1672., 1682., 1683., 1828., 1838., 2021.pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai galveno parādu 449,72 *euro*, nokavējuma procentus 449,72 *euro,* tiesas izdevumus: valsts nodevu 134,92 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro*.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2016.gada 19.decembrī starp prasītāju un SIA "/Nosaukums B/" noslēgts preču pārdošanas līgums Nr.41/16, kas paredzēja, ka starp pusēm tiek veikti tirdzniecības darījumi – prasītājs piegādā SIA "/Nosaukums B/" pasūtīto preci, par katru darījumu izrakstot preču pavadzīmi. Līgumu parakstīja SIA "/Nosaukums B/" valdes priekšsēdētājs – atbildētājs.

[1.2] Sadarbība turpinājās līdz 2018.gada 18.aprīlim, kad veikta pēdējā piegāde, izrakstot pavadzīmi Nr.MG264077. Pavadzīmēs noteiktajos termiņos samaksa netika veikta, tāpēc prasītājs uzsāka nokavējuma procentu aprēķinu.

Maksājumi par piegādēm veikti neregulāri, par pēdējām četrām piegādēm nav saņemti vispār, 2018.gada 17.jūlijā sagatavots brīdinājums Nr.1-2018, kas nosūtīts uz līgumā norādīto atbildētāja e-pasta adresi. Arī pēc minētā brīdinājuma nosūtīšanas atbildētājs nav veicis nevienu maksājumu.

[1.3] Saskaņā ar līguma 7.6 punktu atbildētājs pielīdzis solidāru atbildību par SIA "/Nosaukums B/" uzņemtajām saistībām pret prasītāju.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2019.gada 9.jūlijā SIA "/Nosaukums B/" apturēta saimnieciskā darbība, tāpēc prasītāja atbilstoši Civillikuma 1683.pantam ceļ prasību pret atbildētāju.

[2] Atbildētājs sniedzis paskaidrojumus par prasības pieteikumu, norādot, ka prasību neatzīst.

Paskaidrojumos norādīts, ka no līguma 7.6.punkta var secināt, ka atbildētājs ir pieņēmis preces un parakstījis pavadzīmi.

Atbildētājs uzskata, ka preču pārdošanas līgums nekādas juridiskas sekas viņam nerada. Ja prasītāja rīcībā nav līguma, kur atbildētājs galvo par komercsabiedrības saistībām ar visu savu mantu, tad šīs prasības pamats izzūd un prasītājam ir tiesības vērsties tiesā ar prasības pieteikumu pret komercsabiedrības esošo valdi Civillikuma 1587.panta izpratnē.

[3] Prasītāja sniegusi atsauksmi par atbildētāja rakstveida paskaidrojumiem.

[3.1] Atsauksmē norādīts, ka nav skaidrs, kāpēc atbildētājs ierosina celt prasību pret esošo uzņēmuma valdi atsaucoties uz Komerclikuma 137.pantu. Pretrunīgs ir atbildētāja arguments par to, ka prasītājai esot prasījuma tiesības pret esošo valdi (prasītājs, pieņem, ka atbildētājs kļūdas pēc raksta "valde", bet patiesībā domā "dalībnieks" vai "īpašnieks", jo attiecīgais pants runā tieši par dalībniekiem, turklāt komercsabiedrībai šobrīd nav valdes, jo Valsts ieņēmumu dienests to ir atcēlis). Tā kā ar esošo dalībnieku nav noslēgts attiecīgs līgums, tad tas nav solidāri atbildīgs, turklāt parāds un tā kavējums ir radies tieši atbildētāja pārvaldīšanas laikā.

[3.2] Prasītāja norādījusi, ka saskaņā ar preču pārdošanas līguma 3.1.punktu maksājumi par saņemtajām precēm jāveic septiņu kalendāro dienu laikā vai līdz pavadzīmē norādītajam termiņam (pēcapmaksa), jo pielīgta atbildētāja solidārā atbildību, kas radīja pārliecību par saistību izpildi, turklāt komercsabiedrības finanšu stabilitāte neliecināja par spējām norēķināties.

[3.3] Neskaidra ir atbildētāja atsauce uz Civillikuma 1587.pantu, jo tā tieši pamato atbildētāja pienākumu norēķināties par saistībām. Atbildētājs neizvirzīja nekādas pretenzijas ne pēc brīdinājuma saņemšanas (2018.gada jūlijā), ne arī gada laikā (no 2018.gada septembra līdz 2019.gada septembrim), kamēr parāds pret viņu bija nodots SIA "Creditreform Latvija" parādu ārpustiesas atgūšanas procesā.

Prasītājas ieskatā atbildētājs apzināti centies izvairīties no saistībām, jo Valsts ieņēmumu dienests ir apturējis komercsabiedrības saimniecisko darbību. Prasītāja uzskata, ka nav pamatots arguments, ka kāda persona bijusi ieinteresēta iegādāties komercsabiedrību, jo uzņēmuma bilance un nodokļu parāds nerada pārliecību par saprātīgām iespējām to pārdot. Prasītāja ieskatā komercsabiedrības esošais īpašnieks /pers. B/ ir iecelts atbildētāja vietā, lai viņš izvairītos no saistībām, tajā skaitā nodokļu parāda pret valsti.

Atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta publiski paustajai informācijai, šāda darbība ir raksturīga tiem gadījumiem, kad esošie uzņēmuma īpašnieki un/vai amatpersonas konstatē, ka uzņēmumam ir vai būs grūtības norēķināties par visām saistībām.

[4] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 29.janvāra spriedumu prasība noraidīta.

Atsaucoties uz preču pārdošanas līguma Nr.41/16 7.6.punktu, Civillikuma 1672.pantu un 1673.pantu, tiesa atzinusi, ka atbildētājs kā fiziska persona nav nodibinājis solidāru atbildību, jo nav paudis nepārprotamu gribu saistīties ar līdzējiem un kopā ar komercsabiedrību solidāri atbildēt par tās saistībām pret prasītāju, tāpēc prasība noraidīta.

Minētās atziņas paustas arī Senāta Civillietu departamenta 2007. gada 6. jūnija spriedumā lietā SKC-465.

[5] Par minēto spriedumu prasītāja iesniegusi apelācijas sūdzību, pārsūdzot to pilnā apjomā.

[5.1] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa nepamatoti atsaukusies uz Senāta Civillietu departamenta 2007.gada 6.jūnija

spriedumu lietā Nr.SKC-465, jo vienīgais kopīgais apstāklis, kas saista izskatāmo un minēto lietu, ir noslēgtais sadarbības līgums, kas ietver solidāru atbildību.

Senāta spriedumā līgumu parakstījusi pilnvarotā persona, kura nav ne uzņēmuma amatpersona, ne dalībnieks, tajā nav bijis individualizēts solidārās saistības dalībnieks.

[5.2] Prasītāja uzskata, ka atbildētājs preču pārdošanas līgumā ir pietiekami individualizēts kā solidārās saistības dalībnieks.

Līgumu parakstījusi persona, kura bija uzņēmuma vienīgais dalībnieks. Katra līguma lapa satur atbildētāja parakstu. Līgumā norādīts atbildētāja personas kods, kas nav obligāti jānorāda juridisko personu līgumos.

[5.3] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka piedāvātās preces nav unikālas un ir brīvi pieejamas arī citur, tāpēc atbildētājam bija tiesības izvēlēties slēgt minēto līgumu vai neslēgt.

[5.4] Apelācijas sūdzībā atkārtoti norādīts prasībā izteiktais arguments par atbildētāja apzinātu izvairīšanos no saistību izpildes.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība ir apmierināma.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās. Atbilstošu Civilprocesa likuma 430.panta trešajai daļai jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

[8] Lietā nav strīda par to, ka 2016.gada 19.decembrī starp prasītāju un SIA "/Nosaukums B/" noslēgts preču pārdošanas līgums Nr.41/16 (*lietas 12.-14.lapa*), ko parakstījis atbildētājs kā SIA "/Nosaukums B/" valdes loceklis.

Lietā nav strīda par to, ka maksājumi par piegādātajām precēm veikti neregulāri, par pēdējām četrām piegādēm maksājumi nav saņemti.

[9] Starp pusēm pastāv strīds par to, vai atbildētājam ir pienākums solidāri atbildēt par SIA "/Nosaukums B/" saistībām.

Atbildētājs apstrīdējis to, ka ir uzņēmies solidāru atbildību par līguma Nr.41/16 izpildi.

[9.1] Līguma Nr.41/16 7.6.punktā pielīgts noteikums, ka pircēja pārstāvis, kurš paraksta šo līgumu vai pavadzīmes, ir solidāri atbildīgs ar pircēju par šajā līgumā uzņemto saistību izpildi.

Ar izziņu (*lietas 79.-80.lapa*) pierādīts, ka preču pārdošanas līguma Nr.41/16 parakstīšanas laikā, 2016.gada 19.decembrī, atbildētājs bija SIA "/Nosaukums B/" valdes priekšsēdētājs (vienīgais loceklis) ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi, tāpēc, parakstot minēto līgumu, atbildētājs izteicis savu gribu par visiem līguma noteikumiem, tajā skaitā par līguma 7.6.punktu, kurā viņš kā fiziska persona uzņēmies solidāri atbildēt par līguma izpildi.

No līguma satura redzams, ka atbildētāja apsolījums atbildēt par SIA "/Nosaukums B/" saistību izpildi izteikts rakstveidā, norādot savu vārdu un uzvārdu, personas kodu, tā sevi individualizējot kā fizisku personu, tāpēc par nepamatotu atzīstams atbildētāja arguments, ka līgums ir parakstīts starp divām juridiskās personām, tāpēc juridiskas sekas atbildētājam kā fiziskai personai nevar radīt.

Senāts vairākkārt ir norādījis, ka gadījumos, kad persona vienlaicīgi darbojas gan savā, gan arī citas personas (komercsabiedrības) vārdā, pietiek tikai ar vienu šīs personas parakstu attiecīgajā tiesiskajā darījumā (sk. *piemēram, Senāta 2013.gada 11.decembra spriedumu lietā Nr.SKC-310/2013*).

[9.2] Lietā nav pierādījumu, ka atbildētājs līguma parakstīšanas laikā būtu cēlis iebildumus, vai būtu ierobežojis ar līgumu uzņemtās saistības, atbilstoši Civillikuma 1431.pantam, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka, parakstot preču pārdošanas līgumu, atbildētājs kā vienīgā komercsabiedrības amatpersona, apliecināja, ka ir iepazinies un viņam ir saprotami līguma nosacījumi ar to izsakot savu piekrišanu atbilstoši Civillikuma 1427.pantam, tajā skaitā kā fiziskas personas solidārai atbildībai par līguma izpildi.

Minēto viedokli pamato arī juridiskajā literatūrā paustā atziņa, ka vispārpieņemts ir uzskats, ka jebkurā gadījumā paraksts, kad izdarīts bez rakstiskas ierunas, pauž parakstītāja piekrišanu. Citādi ir tad, ja pirms paraksta ir ieruna, piemēram "nepiekrītu 3.punktam", vai vismaz "ar iebildumiem". (*K.Torgāns. Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.2400.p). Rīga: Mans Īpašuma., 1998., 40.lpp.*).

[9.3] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1683.pantu prasītāja pamatoti cēlusi prasību pret /pers. A/.

[10] Tiesas atsaukšanās uz Senāta 2007.gada 6.jūnija spriedumu lietā Nr.SKC-465, nav pamatota, jo lietā ir atšķirīgi lietas faktiskie apstākļi. Minētajā lietā preču piegādes un pārdošanas līgumu parakstīja sabiedrības pārstāvis uz pilnvaras pamata, kurš līguma tekstā nav norādīts. Civillietu tiesas kolēģija ņem vērā un vadās arī pēc jaunākās tiesu prakses (*piemēram, Senāta 2013.gada 11.decembra spriedumu lietā Nr.SKC-310/2013*).

[11] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka preču pārdošanas līgums atzīstams par piegādes līgumu, ko pamato līguma 1.1.punkts, kas noteic, ka pārdevējs piegādā un nodot pircējam preci (Civillikuma 2107.pants).

Atbilstoši Civillikuma 2109.pantam, pēc lietu piegādāšanas, tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem.

[11.1] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pienākumu pildīt ar preču pārdošanas līgumu uzņemtās saistības atbildētājam noteic Civillikuma 2021.pants, tāpēc no atbildētāja piedzenama nesamaksātā parāda pamatsumma 449,72 *euro*, ko pierāda pavadzīmes (*lietas 19.-22.lapa*) un 2019.gada 20.septembra parāda aprēķins (*lietas 18.lapa*), ko atbildētājs nav apstrīdējis.

Lietā iesniegta 2018.gada 17.jūlija brīdinājuma vēstule Nr.1-2018 (*lietas 16.lapa*) par pamatparāda samaksu līdz 2018.gada 20.jūlijam, norādot, ka labprātīgas un savlaicīgas pamatparāda samaksas gadījumā nokavējuma procentu parāds netiks ņemts vērā.

Lietā nav pierādījumu, kas apliecinātu parāda samaksu, tāpēc Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka no atbildētāja prasītājas labā piedzenams pamatparāds 499,72 *euro*.

[11.2] Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu. Atbilstoši Civilprocesa likuma 1765.panta pirmajai daļai un otrajai daļai procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir seši procenti no simts gadā. Saskaņā ar līguma 3.4.punktu par katru nokavēto samaksas dienu pircējam uzrēķina pielīgtos nokavējuma procentus 0,2 % apmērā no pamatparāda.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasītājas lūgums piedzīt nokavējuma procentus par laiku no 2018.gada 11.aprīļa (iestājies 2018.gada 4.aprīļa pavadzīmes samaksas termiņš) līdz 2019.gada 20.septembrim (prasības pieteikuma sagatavošanas dienai) ir pamatots un apmierināms saskaņā ar Civillikuma 1763.panta 1.punktu, kā izpratnē procentu apmērs nevar pārsniegt pamatparāda summu, piedzenot nokavējuma procentus 449,72 *euro*, minēto aprēķinu atbildētājs nav apstrīdējis.

[12] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa paredz, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītāja samaksājusi valsts nodevu 134,92 *euro* (*lietas 9.lapa*) par prasības pieteikuma iesniegšanu, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro* (*lietas 11.lapa*) un valsts nodevu 134,92 *euro* (*lietas 72.lapa*) par apelācijas sūdzības iesniegšanu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai un 33.panta otrajai daļai no atbildētāja prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi 273,14

euro.

[13] Civilprocesa likuma 204.[1] pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Saskaņā ar likuma "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību" 16.panta trešo daļu tiesa, izskatot civillietas un lemjot par sprieduma labprātīgas izpildes termiņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, var to noteikt ne garāku par 60 dienām, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst par iespējamu noteikt atbildētājam 60 dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

[14] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa nav novērtējusi visus lietā esošos pierādījumus atbilstoši iesniegtajiem materiāliem, tāpēc nepamatoti noraidījusi prasību.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1], 430., 432., 440.[11]. 440.[12]pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/", /reģistrācijas numurs/, parādu 449,72 *euro* (četri simti četrdesmit deviņi *euro* un septiņdesmit divi centi), nokavējuma procentus no 2018.gada 11.aprīļa līdz 2019.gada 20.septembrim 449,72 *euro* (četri simti četrdesmit deviņi *euro* un septiņdesmit divi centi), tiesas izdevumus 273,14 *euro* (divi simti septiņdesmit trīs *euro* un četrpadsmit centi), kopā 1172,58 *euro* (viens tūkstotis simtu septiņdesmit divi *euro* un piecdesmit astoņi centi).

Samaksa veicama SIA "/Nosaukums A/", /reģistrācijas numurs/, norēķinu kontā AS "Swedbank", /konta numurs/.

Noteikt, ka SIA "/Nosaukums A/", /reģistrācijas numurs/, ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas 449,72 *euro* (četri simti četrdesmit deviņi *euro* un septiņdesmit divi centi).

Noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 60 (sešdesmit) dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sagatavošanas dienā.

Tiesnese	L.Gavare
Tiesnese	O.Blūmfelde
Tiesnese	I.Celmiņa